



UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK OPONENTA PRÁCE

Téma práce : Kriminologické aspekty drogové kriminality
Autor : Lívia Kul'hová
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Zeman, Ph.D.
Oponent : JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.
Rozsah práce: 70 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce: 15.4.2015 (listinná podoba), 15. 4. 2015 (elektronická podoba)

1. Celková charakteristika tématu:

Diplomantka si zvolila trvale aktuální kriminologické téma drogové kriminality. Soustavný zájem o toto téma je patrný celosvětově z množství publikovaných prací, vědeckých a odborných konferencí, badatelských programů atd. Jde ovšem o téma velice široké, u něž hrozí, že se pozornost diplomanta roztrhne o množství dílčích detailů a speciálních otázek. Proto bylo velice vhodné, že se autorka úžeji zaměřila na velmi zajímavý koncept kriminální kariéry pachatelů závislých na drogách. Zároveň jde o téma obtížné již jen po stránce teoretické průpravy, nehledě na vysoké nároky, jež na posluchače magisterského studia právnické fakulty klade vlastní empirické šetření. K zvládnutí tématu bylo kromě pečlivého studia speciální kriminologické literatury zapotřebí i nadstandardních znalostí z trestního práva hmotného a procesního, již proto, aby diplomantka porozuměla a orientovala se v soudním spisovém materiálu.

2. Hodnocení práce dle jednotlivých kritérií

- logická stavba práce, hloubka provedené analýzy – po formální stránce má předložená práce přehlednou i logickou strukturu. Autorka podává stručný leč dostatečný přehled základních pojmů a definic, počínaje vymezením pojmu drogy, přes klasifikaci drog a charakteristiku drogové závislosti. Více prostoru věnuje samotnému fenoménu drogové kriminality a poměrně podrobně rozebírá oblast sankcí, pokud jde o ukládání ochranného léčení. Za čtivý a zdařilý považují historický exkurz, v němž autorka zajímavě popisuje vývoj konzumace šíření ilegálních drog na území Československa a ČR v moderní době. Tyto pasáže obsahují nejen množství informací, ale i několik zajímavých hypotéz autorky a svědčí o značném zaujetí pro zvolené téma. Totéž platí i pro část věnovanou vztahu mezi zneužíváním drog a kriminalitou: diplomantka je s to vysvětlit i poměrně obtížné teoretické modely kauzality (např. Goldsteinův tripartitní konceptuální rámec) nebo v podstatných rysech interpretovat nejnovější zahraniční výzkumy.
- Těžištěm diplomové práce je však výklad věnovaný otázkám kriminální kariéry. Autorka poskytuje standardní přehled jednotlivých teoretických škol a zmiňuje klasické výzkumy kriminálních kariér. Tento teoretický úvod posloužil autorce zcela správně jako východisko k vlastnímu empirickému šetření, v němž se snažila získat nové poznatky o kriminální kariéře pachatelů zneužívajících návykové látky. Tyto poznatky autorka porovnávala s výsledky výzkumu IKSP publikovaného v roce 2010. Předmětem šetření autorky byly osoby, kterým bylo v letech 2009 až 2012 vybranými pražskými soudy uloženo ochranné

protitoxikomanické šetření. Stěžejní metodou autorky tedy byla analýza soudních spisů, na jejichž základě zařadila do své diplomové práce i několik zajímavých kasuistik. Autorka se pokouší osoby ve svém vzorku (26 odsouzených) klasifikovat dle věku, pohlaví, rodinného zázemí, dosaženého vzdělání a zaměstnání. Dále zkoumá formy trestné činnosti, již se osoby ze vzorku dopouštěly. Za nejpodněnější považují tu část výsledků šetření, v níž se autorka sama pro svůj vzorek snaží charakterizovat vztah mezi zneužíváním drog a kriminalitou. Autorka na poměry studentské práce bystře shromážděná data analyzuje- zejména si všímá prevalence určitých typů trestné činnosti a fenoménu tzv. sekundární drogové kriminality. Po stránce obsahové a metodologické je třeba vyzdvihnout i shrnutí poznatků z kasuistik na str. 68 i v samotném závěru práce. Právě schopnost srozumitelně rekapitulovat a shrnout poznatky patří k obvyklým slabinám kvalifikačních prací. Výklad teoretické i empirické části je vhodně provázán a působí dojmem homogenního celku.

- práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací – *Autorka metodologicky správně pracuje s poznámkovým aparátem a citacemi. Okruh použité literatury a pramenů je široký, zahrnuje prameny a literární práce nejrůznějšího druhu, včetně celé řady prací cizojazyčných. Diplomantka přiměřeně zachází i se zdroji ze sítě Internet.*
- úprava práce (text, grafy, tabulky) - *po této stránce si diplomantka vedla velmi dovedně- text je doplněn množstvím grafů a tabulek, které ovšem netvoří toliko mrtvý přívěšek textu, jak tomu u kvalifikačních prací nezřídka bývá. Autorka grafy nezařadila na závěr práce jako přílohy, ale velmi přehledně je včlenila přímo do textu, tam, kde příslušná data interpretuje. Vhodně je využito i vlastních kasuistik z trestních spisů.*
- jazyková a stylistická úroveň – *velmi dobrá, až na ojedinělé lexikální chyby, kdy autorky používá v češtině hovorové obraty, jež se pro odborný text nehodí. To lze přičíst skutečnosti, že autorka není rodilou mluvčí češtiny.*

4. Případné další vyjádření k práci: *Diplomantka prokázala velmi dobrou schopnost syntetizovat z literárních pramenů, empirických dat a výsledků vlastního šetření originální odborný text*

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: *Navrhuji, aby diplomantka při ústní obhajobě znovu shrnula výsledky svého šetření o pachatelích drogových deliktů. Do jaké míry souvisí drogová kriminalita se socioekonomickým statusem pachatele? Lze vysledovat souvislost s dalšími sociálně patologickými jevy? Jaké návrhy de lege ferenda považuje diplomantka na základě svého výzkumu i teoretických poznatků za odůvodněné?*

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: 1 (výborně)

V Praze dne 8. května 2015

JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.

vedoucí diplomové práce